

Helykodat ry omavalvontaohjelma

Pentin tuvan omavalvontasuunnitelma

Helykodat ry:n ikääntyneiden hoivapalvelut

Johdanto.....	3
1 Helykodit ry:n toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	3
2 Suunnitelman laatiminen ja ylläpito.....	4
3 Pentin tuvan tiedot.....	4
4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	5
4.1. Kuvaus vaaratapahtumien ja epäkohtien ilmoitus- ja oppimismenettelystä.....	5
4.2. Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittely ja raportointi Riskipulssi-työkalua hyödyntäen	6
4.3. Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittely Pentin tuvassa.....	6
5 Asiakkaan asema, oikeudet ja oikeusturva.....	7
5.1. Palvelutarpeen arviointi, palveluiden hakeminen ja päätöksenteko.....	7
5.2. Hoitosuunnitelma	7
5.3. Asiakkaan kohtelu ja itsemäärämisoikeuden rajoittaminen	8
5.4. Palautekanavat ja tiedon hyödyntäminen	8
6 Sosiaali- ja potilasasiamies	9
6.1. Asiakasneuvonta	9
7 Palvelun sisällön omavalvonta	9
7.1. Terveyden – ja sairaanhoito.....	9
7.2. Lääkehoito.....	10
7.1.1. Lääkehoidon toteuttamiseen vaadittava ammatillinen osaaminen ja lupakäytänteet	10
7.1.2. Apteekkipalveluiden toteuttaminen.....	11
7.1.3. Lääkehoidon haitta ja vaaratapahtumat.....	11
7.3. Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta.....	11
7.4. Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö.....	11
7.5. Tartuntatautien ja infektioiden ennaltaehkäisy sekä hygieniakäytännöt	12
7.6. Ravitsemus	12
8 Henkilöstöjohtaminen ja turvallisen työnteon edellytykset.....	13
8.1. Henkilöstön määrä, rakenne ja ammattien harjoittamisen edellytykset ja valvonta	13
8.2. Rekrytointi.....	15
8.3. Henkilöstön rokotukset sekä työntekijä terveydentilan selvitys tuberkuloositartunnasta	16
9 Toimitilat ja tukipalvelut.....	17
9.1. Toimitilat	17
9.2. Tukipalvelut.....	17
9.1.1. Kuljetukset	17
9.2.2 Siivous- ja pyykkihuoltojärjestelyt	17
9.3. Terveysturvallisuuden mukainen omavalvonta	18
9.4. Ympäristötyö.....	18
9.5. Teknologiset ratkaisut.....	18
10 Asiakas- ja potilastietojen käsittely	19
10.1. Asiakas- ja potilastietojen käsittely.....	19
10.2. Tietosuoja-asetusten mukaisen osoitusvelvollisuuden toteuttaminen	19

10.3. Tietosuojavastaavan yhteystiedot	19
11 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta.....	20
12 Seuranta, päivitys ja raportointi	20

Johdanto

1.1.2024 on tullut voimaan uusi sote-valvontalaki (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023), jossa säädetään sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäjien valvonnasta sekä yksityisten ja julkisten palveluntuottajien toimintaedellytyksistä, rekisteröinnistä, omavalvonnasta ja viranomaisvalvonnasta. Sosiaalihuollon palvelulainsäädännössä on palveluyksikölle ja sen toiminnalle asetettuja vaatimuksia lisäksi vanhuspalvelulain (980/2012) 20 §:ssä. Asiakas- ja potilastietojen käyttöön ja luovutukseen sovelletaan puolestaan sitä koskevaa lainsäädäntöä.

Valvontalaissa säädetään palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan omavalvonnasta ja sen seurannasta. Sääntely korostaa palvelunjärjestäjien ja palveluntuottajien omaa vastuuta toiminnan asianmukaisesta ja laadukkaasta järjestämisestä sekä tuottamisesta. Omavalvonnan tavoitteena on ehkäistä palvelutoiminnassa ilmeneviä epäkohtia ja korjata puutteita. Omavalvonnan tulee olla ennakoivaa, toiminnanaikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä jatkuvuuden varmistamista, jolla osaltaan varmistetaan asiakas- ja potilasturvallisuuden sekä asiakkaiden yhdenvertaisuuden toteutuminen.

Sote-valvontalain mukaisesti palveluntuottajilla tulee olla omavalvontasuunnitelma, joka on palveluyksikkökohtainen. Palvelunjärjestäjän ja useammassa kuin yhdessä palveluyksikössä palveluja antavan palveluntuottajan on laadittava omavalvontaohjelma, joka kattaa kaikki palveluntuottajan tarjoamat palvelut ja toiminnot. Omavalvonnalla varmistetaan palvelujen laatu, asiakaskeskeisyys, turvallisuus ja asianmukaisuus sekä lisäksi on valvottava niiden toteutumista. Samalla omavalvonta edistää henkilöstön oikeusturvaa ja työturvallisuutta. Keskeistä on henkilöstön sitoutuminen omavalvontaan sekä henkilöstön ymmärrys omavalvonnan merkityksestä.

1 Helykodit ry:n toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Helykodit ry on suomalainen yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon yhdistys, joka tuottaa hoiva-, hoito-, ja asumispalveluja yli 65-vuotiaille ja eläkeläisille. Helykodit ry tarjoaa ikääntyville heidän elämäntilanteeseensa sopivia palveluja joko palvelutalossa, ryhmäkodissa tai ikääntyneen omassa kodissa. Helykodit ry tuottaa kotihoidon palveluja Kettutien ja Kontulan palvelutalossa.

Yhdistys on jäsenenä mm. Vanhustyön Keskusliitto ry:ssä ja Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry:ssä, Hyvinvointiala HALI ry:ssä, Kontulan ja Myllypuron kaupunginosayhdistyksissä sekä Suomalaisen Työn liitossa, joka oikeuttaa Yhteiskunnallinen yritys -tunnuksen käytön.

Helykodit ry tarjoaa ympärivuorokautista hoivaa sekä kotihoidon palveluita palvelusetelillä ostopalveluna Helsingin kaupungille. Helsingin kaupungin Ostopalvelut ja laadunhallinta -yksikkö vastaa ikääntyneiden asiakkaiden ympärivuorokautisen hoidon ostopalvelujen hankinnasta ja sopimusohjauksesta sekä palvelujen valvonnasta. Se antaa asiantuntijapalveluja, ohjausta ja tukea toimintayksikölle. Tavoitteena on varmistaa senioripalvelujen hyvä palvelu ja laatu.

2 Suunnitelman laatiminen ja ylläpito

Tämä on Helykodit ry:n yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen omavalvontaohjelmaan perustuva Pentin tuvan omavalvontasuunnitelma. Omavalvontasuunnitelman laatimisesta vastaa Helykodit ry:n toiminnanjohtaja yhdessä palvelujohtajien kanssa. Suunnitelman tekemiseen osallistuu koko henkilöstö. Suunnitelma päivitetään vuosittain tai tarvittaessa toiminnassa tapahtuneiden oleellisten muutosten jälkeen. Osastokokouksissa käydään läpi omavalvontasuunnitelman sisältöä neljännesvuosittain. Omavalvontasuunnitelman lukeminen on osa uuden työntekijän perehdytystä.

Tämä suunnitelma on saatavilla Helykodit ry:n verkkosivuilla (www.helykodit.fi) sekä yksikön toimitiloissa paperiversiona. Suunnitelma löytyy henkilöstön käyttöön myös intran perehdytyskansioista. Allekirjoitetut paperimuotoiset Helykodit ry:n omavalvontasuunnitelmat arkistoidaan Kontulan Helykodit arkistoon. Arkistossa säilytysaika on 10 vuotta.

Pentin tuvan henkilökunta on osallistunut omavalvontasuunnitelman laatimiseen tiimipalaverien yhteydessä, mm. keskustelemalla ja ryhmitöinä ravitsemuksesta, arvoista, ja itsemääräämisoikeudesta. Sairaanhoitajat ja palvelujohtajat kokoontuivat keväällä 2024 useamman kerran kirjoittamaan eri osa-alueita, kuten esimerkiksi lääkehoito. Fysioterapeutti on kirjoittanut kuntoutusta ja apuvälineitä koskevat kappaleet. Palvelujohtaja on koonnut tekstit Pentin tuvan osalta toiminnanjohtajan laatimaan pohjaan.

3 Pentin tuvan tiedot

Pentin tupa

Katuosoite: Porttikuja 8

Postinumero: 00940

Postitoimipaikka: Helsinki

Yksikön vastuhenkilöt ja puhelinnumerot: Toiminnanjohtaja Iisa Honkavaara 0504006607 ja palvelujohtaja Jaana Juutinen, 0505875051

Pentin tuvan puhelinnumero: 0505538359

Helykodin kotisivut: <https://www.helykodit.fi>

Ympärivuorokautinen palveluasuminen on tarkoitettu iäkkäille henkilöille, jotka eivät enää selviydy omassa kodissaan kotihoidon apujen turvin. Hoiva ja huolenpito perustuvat yksilölliseen, asiakkaan tarpeista lähtevään hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa toteutetaan monialaista yhteistyötä asiakkaan, omaisten, vastuuhoidajan ja moniammatillisen tiimin kanssa. Pentin tupa on ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö, joka tarjoaa pitkäaikaista ympärivuorokautista hoitoa 13(14) haasteellisesti käyttäytyvälle asiakkaalle. Pentin tupa sijaitsee Kontulan Helykodeilla, 2. kerroksessa.

4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Helykodit ry turvaa laatu- ja politiikkansa mukaisesti asiakkaiden toimintakykyä ja hyvinvointia laadukkailla palveluilla, jotka perustuvat asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin. Helykotien johto saa riskienhallinnan avulla kokonaiskuvan toimintansa merkittävimmistä riskeistä ja pystyy siten sovittamaan päätöksensä, ja riskejä rajoittavat toimenpiteet riskinkantokykynsä ja riskinottohalunsa puitteisiin. Toimintasuunnitelmia ja strategiaa valmisteltaessa arvioidaan merkittävimpien riskien ja riskienhallinnan tila. Uusien ja muuttuneiden riskien vaikutukset voidaan siten huomioida strategiaa laadittaessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla johto pyrkii riittävällä tarkkuudella varmistamaan toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden. Sisäiseen valvontaan kuuluvat valvontatoimenpiteet auttavat varmistamaan tavoitteiden saavuttamista, säännösten ja määräysten noudattamista, resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä, omaisuuden turvaamista ja tiedon luotettavuutta. Sisäistä valvontaa suoritetaan Helykotien kaikissa toiminnoissa.

4.1. Kuvaus vaaratapahtumien ja epäkohtien ilmoitus- ja oppimismenettelystä

Henkilökunnan tulee olla tietoinen turvallisuusriskeistä ja turvallisuuden tilasta. Jokainen työntekijä huolehtii osaltaan siitä, että työskentelyn olosuhteet mahdollistavat turvallisen työn tekemisen sekä turvallisen ja laadukkaan hoidon ja palvelun. Jokaisella työntekijällä on lakisääteinen ja eettinen velvollisuus toimia asiakas- ja potilasturvallisesti sekä velvollisuus ilmoittaa vaaratilanteet tai tietoonsa tulleen epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa. Palvelujohtajat tiedottavat henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista ja vastaavat arjen käytäntöjen luomisesta. Työntekijät ilmoittavat havaitsemansa epäkohdat, vaaratapahtumat tai niiden uhat omalle esihenkilölleen Riskipulssi-järjestelmän kautta. Vaaratapahtumien, havaittujen epäkohtien ja läheltä piti-tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden avoin puheeksi ottaminen, kirjaaminen, analysointi, tarvittavat toimenpiteet ja raportointi niin henkilökunnan kuin asiakkaidenkin kanssa. Vastuu riskienhallinnassa ja saadun tiedon hyödyntämisessä kehitystyössä on palvelujohtajilla sekä toiminnanjohtajalla.

Vaarojen arvioinnin tekeminen työpaikalla on lakisääteinen velvoite, josta huolehditaan vuosittain. Vaarojen arviointi on prosessi, jossa työnantaja ja työntekijät yhdessä tunnistavat ja arvioivat työpaikan vaara- ja kuormitustekijät sekä niiden vaikutukset turvallisuuteen ja toimintaan. Samalla selvitetään ja kuvataan keinot, joiden avulla pystytään varautumaan vaaratilanteita varten, suojautumaan niiltä ja turvaamaan toiminnan jatkuvuus häiriötilanteissa.

Helykodit ry:n työsuojelutoimikunta ja johtoryhmä käsittelevät työsuojelutilastot puolivuositain ja suunnittelevat niiden pohjalta tarvittavat toimenpiteet. Toiminnanjohtaja vie epäkohdat ja riskit hallituksen tietoon, joka tarvittaessa tekee päätöksiä riskienhallinnan varmistamiseksi. Vaaratapahtumista ja epäkohdista seuranneita toimintakäytäntöjen muutoksia ja hyviä käytäntöjä jaetaan aktiivisesti Helykotien sisällä.

Henkilökunnalle järjestetään asiakas- ja potilasturvallisuuskoulutuksia, esimerkiksi vaaratapahtumien ja epäkohtien ilmoittamiseen liittyen. Lisäksi henkilöstön käytössä on Skhopen -verkkokoulutukset. Yleisten

koulutusten lisäksi on erillisiä ensiavun, infektioiden, lääkehoidon ja tapaturmien ehkäisyyn sekä asiakkaan kohtaamiseen liittyviä koulutuksia.

4.2. Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittely ja raportointi Riskipulssi-työkalua hyödyntäen

Riskipulssi on lakisääteisten vaarojen arviointien, työsuojelutapahtumien sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien vaaratapahtumien raportoinnin sähköinen työkalu. Vaaratapahtuman, esimerkiksi, lääkepoikkeaman, tapaturman tai katkoksen hoito- ja palveluketjussa ilmoituksen tekemiseen ei tarvita käyttäjätunnuksia tai kirjautumista järjestelmään.

Ilmoitus riskipulssiin tehdään aina, kun työn turvallisuus ja terveellisyys vaarantuvat. Ilmoittaminen perustuu luottamukselliseen ja syyttelemättömään vaaratapahtumien ilmoittamiseen ja käsittelyyn. Riskipulssiin voidaan toteuttaa ja päivittää työpaikan työturvallisuuden vaarojen arviointeja, hallinnoida turvallisuustietoa tallentamalla työturvallisuuden kannalta olennaisia dokumentteja ja tehdä johtamisen ja päätöksenteon tueksi raportteja ja tilastoja työtapaturmista, turvallisuuspoikkeamista sekä vaarojen arvioinneista.

Palvelujohtajat tai heidän ensisijainen sijaisensa saavat viestin sähköpostiinsa uusista ilmoituksista. Viestit katsotaan päivittäin ja arvioidaan käsittelyn kiireellisyys. Välttömiä toimenpiteitä vaativat asiat käsitellään heti. Käsittelijä aloittaa kiireettömien ilmoitusten käsittelyn viikon kuluessa. Ilmoituksen tulee olla käsitelty kahden kuukauden kuluessa. Palvelujohtajan tulee huolehtia, että järjestelmässä on sijainen poissaolojen ajan. Ilmoituksen tekninen käsittely on harvoin riittävä toimenpide. Teknisen käsittelyn lisäksi työyhteisössä käydään keskustelua ilmoituksesta, sekä käynnistetään tarvittavat toimenpiteet. Omaohjelmiston tukena yksiköissä voidaan hyödyntää Riskipulssi-järjestelmästä saatavia raportteja.

Turvallisuuspalavereissa johtoryhmän, luottamushenkilön sekä työsuojelutoimikunnan kanssa käsitellään toiminnan asiakasturvallisuuden tilaa ja toteutuneita kehittämistoimia vähintään 2 kertaa vuodessa. Toimintakäytäntöjen muutoksia aiheuttavat ilmoitukset käsitellään aina kun se on ajankohtaista. Kokouksissa käsitellään tarvittaessa vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoituksia sekä arvioidaan tarvetta toimintakäytäntöjen muutokseen.

Toiminnanjohtaja ja työsuojelupäällikkö seuraavat tapahtumia ja tapahtumia, jossa asiakkaalle on tapahtunut vakava haitta, käsitellään työsuojelutyöryhmässä. Ylemmälle tasolle voidaan siirtää käsiteltäväksi myös asioita, joihin halutaan työyksikköä laajempi käsittely tai joilla on merkittävää informaatioarvoa. Toiminnanjohtaja arvioi, tarvitseeko asia viedä erikseen hallituksen käsiteltäväksi.

4.3. Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittely Pentin tuvassa

Pentin tuvan henkilökunta on perehdytetty vaaratapahtumien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon epäkohdista ilmoittamiseen. Ilmoitukset käsitellään säännöllisesti työyhteisöissä henkilöstön kanssa. Ilmoitusten pohjalta suunnitellaan ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä sekä kehitetään toimintaprosesseja.

Tiimin kokouksissa käsitellään omassa työyksikössä tapahtuneita vaaratapahtumia ja epäkohtia vähintään kerran kuukaudessa ja yksittäisten ilmoitusten aiheuttamia toimenpiteitä aina, kun tapahtumat ovat

ajankohtaisia. Vaaratapahtumien ja epäkohtien säännöllinen käsittely työyksiköissä varmistetaan esimerkiksi pitämällä asia vakioaiheena työyksikkökokouksissa.

Pentin tuvalla on yhteinen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma Annin kammarin ja Kontulan kotihoidon kanssa, jossa on määritelty henkilöstön, asiakkaiden ja kiinteistön turvallisuusriskit ja toimenpiteet niiden ehkäisemiseksi sekä toimintaohjeet riskin toteutuessa. Suunnitelmat sisältävät tiedon siitä, millä tavalla vaaratilanteita ennaltaehkäistään, miten niihin varaudutaan ja millä tavalla onnettomuustilanteissa toimitaan. Suunnitelma käydään läpi uusien työntekijöiden kanssa ja jokaisen päivityksen jälkeen koko työyhteisön kanssa.

Vaarojen ja riskien arviointi tehdään Pentin tuvassa yhdessä henkilökunnan kanssa vuosittain. Arvioinneissa huomioidaan kaikki asukkaisiin, henkilökuntaan, sivullisiin henkilöihin, rakennukseen, irtaimen omaisuuteen ja ympäristöön kohdistuvat riskit ja vaarat. Arvioinnissa huomioidaan myös toimipaikan ulkopuolella tapahtuva toiminta, kuten retket ja ulkoilut. Arvioinnin tulosten perusteella kuvataan turvallisuusjärjestelyt ja annetaan ennaltaehkäisy- ja toimintaohjeita.

Pentin tuvan henkilökunnalle tapahtuneet työtapaturmat käsitellään välittömästi tapaturman sattumisen jälkeen osallisen kanssa. Työsuojelutilastot käsitellään tiimien kokouksissa ja niiden pohjalta tehdään korjaavia toimenpiteitä. Keskeistä on työhön liittyvien riskien arviointi ja ennaltaehkäisy.

5 Asiakkaan asema, oikeudet ja oikeusturva

5.1. Palvelutarpeen arviointi, palveluiden hakeminen ja päätöksenteko

Asukasvalinnat yhteisölliseen asumiseen toteutetaan Helsingin kaupungin asuntopalvelujen Arava- ja korkotukilainoitetuille taloille antaman vuokraohjeen mukaisesti. Kiinteistöjen asukasohje pyritään pitämään mahdollisimman monipuolisena. Asukasvalinnoissa hakijan taloudellisen tilanteen lisäksi tulee huomioida asunto- ja palveluiden tarve.

Sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi on keskitetty Helsingissä asiakasohjausyksikköön, missä myös tehdään päätökset asiakkaan saamista kotihoidon palveluista. Helsingin kaupungin palveluseteliasiakkaiden kotihoidon sisältö menee aina tämän prosessin kautta. Palveluseteliasiakkuuden vaihtoehtona kotihoidon palveluja voi myös ostaa suoraan Helykoodilta.

Pentin tuvassa ei tehdä asiakasvalintaa, vaan ympärivuorokautiseen hoivaan asiakkaat tulevat palvelutarpeen arviointiin perustuvalla päätöksellä Helsingin kaupungilta. Ryhmäkodeissa hyödynnetään jo tehtyä palvelutarpeen arviointia asiakkaan yksilöllisen hoidon ja palvelun suunnittelussa.

5.2. Hoitosuunnitelma

Pentin tuvassa hoidon ja palvelun tarve kirjataan asiakkaan henkilökohtaiseen, päivittäistä hoitoa tai palvelua koskevaan suunnitelmaan DomaCare asiakas- ja potilastieto järjestelmään. Suunnitelman tavoitteena on auttaa asiakasta saavuttamaan elämänlaadulle ja toimintakyvylleen asetetut tavoitteet. Suunnitelman avulla seurataan asiakkaan palvelutarpeessa tapahtuvia muutoksia ja koordinoidaan myönnettyjä palveluja. Suunnitelma arvioidaan ja päivitetään puolen vuoden välein tai asiakkaan toimintakyvyn/avun tarpeen/voinnin olennaisesti muuttuessa. Asiakkaan suunnitelmat tehdään yhteistyössä asiakkaan ja omaisen kanssa sekä RAI-järjestelmän tietoja apuna käyttäen.

5.3. Asiakkaan kohtelu ja itsemäärämisoikeuden rajoittaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemäärämisoikeutta sekä kohdella asiakkaita hyvin ja yhdenvertaisesti. Jokaisella asiakkaalla tulee olla elämäntilanteesta riippumatta mahdollisuus kasvuun ja kehitykseen sekä oikeus hyvään ja arvokkaaseen elämään. Asiakkaalle annetaan tietoa häntä koskettavista asioista ymmärrettävällä tavalla sekä tuetaan ja rohkaistaan osallisuuteen ja osallistumaan palvelujensa suunnitteluun, päätöksentekoon ja toteuttamiseen kykyjensä ja ikätasonsa mukaisesti. Asiakasta koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava siten, että ensisijaisesti otetaan huomioon asiakkaan etu. Asiakasta on suojeltava kaikenlaiselta ruumiilliselta ja henkiseltä väkivallalta, huonolta kohtelulta ja hyväksikäytöltä.

Tähän liittyen ympärivuorokautista hoivaa ohjeistetaan Helsingin kaupungin pysyväisohjeella PYSY145 Asiakkaiden fyysinen rajoittaminen, joka kuuluu uuden työntekijän perehtymismateriaaliin ja joka käydään läpi työyhteisössä vuosittain.

Pentin tuvassa asiakkaan hoito ja huolenpito perustuvat ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen ja yhteisymmärrykseen. Palveluja toteutetaan lähtökohtaisesti rajoittamatta henkilön itsemäärämisoikeutta. Rajoitustoimenpiteille on aina oltava laissa säädetty peruste. Pentin tuvan asukkaiden itsemäärämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä päätöksen tekee lääkäri, lukuun ottamatta asiakkaan toiveesta käytettäviä sängynlaitoja. Päätökset kirjataan ohjeistuksen mukaisesti asiakastietojärjestelmään. Mahdolliset rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Rajoitustoimenpiteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti moniammatillisessa tiimissä ja ne lakkautetaan välittömästi, kun niiden käyttö ei ole enää tarpeen asiakkaan itsensä tai muiden turvaamiseksi.

5.4. Palautekanavat ja tiedon hyödyntäminen

Helykodit ry:n toimipisteissä pyrimme tarjoamaan asiakkaillemme asiakaslähtöistä, joustavaa ja yksilöllistä palvelua. Toivomme kuulevamme asiakkaiden mielipiteet palvelusta sekä mahdollisista epäkohdista. Helykodit ry:ssä palautetta saadaan useiden eri kanavien kautta. Asiakkaat, omaiset ja vieraat voivat antaa digitaalista palautetta Helykotien verkkosivuilla. Palautepalvelun kautta tulevat palautteet käsitellään ajantasaisesti ja niihin vastataan kirjallisesti, mikäli palautteen antaja on jättänyt yhteystietonsa. Palautetta voi antaa myös nimettömästi.

Palautetta kerätään asiakkailta yksiköiden palautelaatikkoon ja suoraa palautetta saadaan asiakaskohtaamisissa. Saamme lisäksi asiakkailta palautetta ja saamme tietoa asiakaskokemuksesta esimerkiksi THL:n asiakastytyväisyyskyselyn, ruokapalvelun tuottajan asiakaskyselyn ja Helsingin kaupungin ostopalveluyksikön auditointien pohjalta. Palautetta ja kehitysehdotuksia saadaan lisäksi valvontaviranomaisten ohjaus- ja valvontakäyntien perusteella. Palautteet käsitellään säännöllisesti johtoryhmässä ja hallituksessa.

Asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus hoidostaan tai kohtelustaan. Muistutus tehdään palvelujohtajille tai toiminnanjohtajalle. Muistutuksen tekeminen ei vaikuta asiakkaan oikeuteen kannella asiasta sosiaalihuoltoa valvoville viranomaisille. Muistutukseen on annettava vastaus ilman aiheetonta viivytystä. Asiakkaalle on pyynnöstä kerrottava vastauksen arvioitu antamisajankohta ja vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin.

Yksikön toimintaa koskevat muistutukset ja kantelut käydään yksiköissä läpi ja havaittuihin laatupoikkeamiin puututaan välittömästi. Vahingonkorvauslain mukaisesti korvataan myös Helykodit ry:n asiakkaille, heidän omaisilleen ja henkilökunnalle Helykodit ry:n toiminnassa aiheutuneet vahingot. Palautteita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä, henkilökunnan koulutuksissa ja päätöksenteon tukena. Toimintaa kehitetään asiakkailta ja henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella.

Pentin tuvassa osallisuutta toteutetaan työpaikkakokousten sekä asiakaskokousten avulla. Asiakkaita kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan. Osallistamista toteutetaan osana kuntouttavaa hoitotyötä jokapäiväisessä toiminnassa mahdollistamalla asiakkaiden äänen kuulumisen ja kysymällä mielipiteitä ja toiveita. Asiakaspalautteita voi antaa suoraan, palautelaatikkoon tai internetsivujen sähköisen järjestelmän kautta. Asiakaspalautteisiin reagoidaan viiveettä ja palautteita käsitellään yhdessä työyhteisön kanssa.

Saadut palautteet käsitellään tiimipalavereissa palvelujohtajan kanssa. Myös omaiset otetaan mukaan toimintaan ja heille järjestetään omia tilaisuuksia, esim. omaisteniltoja tai tietoisuuksia.

6 Sosiaali- ja potilasasiamies

6.1. Asiakasneuvonta

Helykodit ry: ssä työskentelee asiakasneuvoja, joka auttaa ja neuvoo nykyisiä yhteisöllisen asumisen asukkaita sekä on yhteydenpidossa uusiin asiakkaisiin palveluprosessin ajan. Asiakasneuvoja sopii asunonäytöt ja tekee uusien yhteisöllisen asumisen asukkaiden kanssa vuokra- ja palvelusopimukset. Asiakasneuvoja tekee tiivistä yhteistyötä toiminnanjohtajan, talouspäällikön, palvelujohtajien sekä koko muun henkilökunnan kanssa.

Pentin tuvassa ei ole erillistä asiakasneuvojaa, vaan vastuuhoitaja, vastaava sairaanhoitaja ja palvelujohtaja ohjaavat ja avustavat asukkaita ja heidän omaisiaan asumiseen tai hoitoon liittyvissä asioissa. Vastuuhoitajan vastuulla on mahdollistaa yhteydenpito asukkaan lähiverkoston.

7 Palvelun sisällön omavalvonta

7.1. Terveyden – ja sairaanhoito

Helykodit ry:n kotona asumista tukevissa palveluissa ja ympärivuorokautisissa ikäihmisten hoivapalveluissa terveyden- ja sairaanhoitoa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä. Toteuttamiseen osallistuu terveydenhuollon ammattilaisia eri ammattiryhmistä asiakkaan terveyden- ja sairaanhoidollisen tarpeen mukaisesti.

Terveyden- ja sairaanhoidon toteuttamista määrittelevät moniammatillista yhteistyötä koskevat ohjeet. Yhteistyö ja vastuut asiakkaan lääketieteellisen hoidon osalta on määritelty ostopalvelusopimuksessa. Lääkehoitoa määrittää lääkehoitosuunnitelma. Yhteisistä terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvistä käytännöistä ohjeistetaan ostopalvelusopimuksissa ja niistä sovitaan johtoryhmässä sekä sairaanhoitajien yhteistyöryhmässä tarpeen mukaan.

Perusterveydenhuollon hoitava lääkäri vastaa asiakkaan lääketieteellisestä hoidosta. Tämän omavalvontasuunnitelman piirissä olevien ostopalveluasiakkaiden hoitava lääkäri on joko Helsingin kaupungin terveysaseman/terveys- ja hyvinvointikeskuksen tai kotihoidon lääkärit tai yksikön lääkäri. Osa asiakkaista asioi myös yksityisessä terveydenhuollossa lääkäripalvelujen osalta. Hoitava lääkäri päättää asiakkaalle annettavasta lääketieteellisestä hoidosta. Hoitotyön ammatilliset toteuttavat asiakkaan tarvitsemaan terveyden- ja

sairaanhoidon hoitosuunnitelman mukaisesti. Sairaanhoidollista osaamista ympärivuorokautisessa hoivassa ja kotihoitossa kehitetään ja ylläpidetään säännöllisen koulutuksen avulla.

Helykotien ympärivuorokautisen hoivan asiakkaiden hoitoa päivystysaikana tukee liikkuva hoitaja (LIHO), joka on Palvelukeskus Helsingin tuottama palvelu. Liikkuvan hoitajan lähettämisestä asiakkaan luokse päättää Helsingin kaupungin geriatripäivystäjä konsultaation perusteella.

Pentin tuvan lääkäripalvelut tuottaa arkena virka-aikaan Mehiläinen lääkäripalvelut Oy. Lääkäri käy kerran kuukaudessa Pentin tuvassa ja puhelinkierrot järjestetään kerran viikossa. Muina aikoina henkilökunnalle on laadittu ohjeistus päivystyksellisten tilanteiden konsultointia varten. Konsultointipalveluja tuottaa Helsingin sairaalan päivystys ja Pihlajalinna.

7.2. Lääkehoito

Turvallinen lääkehoito perustuu säännöllisesti seurattavaan ja päivitettävään lääkehoitosuunnitelmaan. STM:n Turvallinen lääkehoito –oppaassa (STM 2021) linjataan muun muassa lääkehoidon toteuttamiseen periaatteet ja siihen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka jokaisen lääkehoitoa toteuttavan yksikön on täytettävä.

Lääkehoito yksikössä perustuu yksikkökohtaiseen ja lääkehoidosta vastaavan lääkärin hyväksymään lääkehoitosuunnitelmaan. Yksikön lääkehoidon toteutus pohjautuu ajantasaiseen vuosittain tarkastettavaan sekä tarvittaessa päivitettyyn lääkehoitosuunnitelmaan. Lääkehoitosuunnitelma vastaa sisällöltään yksikön omia erityispiirteitä ja tarpeita. Lääkehoitosuunnitelman ajantasaisuudesta, soveltamisesta käytäntöön sekä päivittämisestä vastaa yksikön esihenkilö. Esihenkilön tulee varmistaa, että henkilökunta perehtyy lääkehoitosuunnitelmaan. Työntekijä on vastuussa itse siitä, että noudattaa lääkehoitosuunnitelmaa. Pentin tuvalla ja Annin kammarilla on yhteinen lääkehoitosuunnitelma.

Lääkehoidon auditointi suoritetaan sisäisesti vuosittain, ja tuloksien pohjalta tehdään muutoksia.

Asukkaiden rokotukset tilataan Helsingin kaupungin ohjeen mukaan. Rokotuksia asukkaille antavat yksikön lääkeluvan suorittaneet sairaanhoitajat.

7.1.1. Lääkehoidon toteuttamiseen vaadittava ammatillinen osaaminen ja lupakäytänteet

Helykotien yksiköissä on käytössä Skhole-koulutuslupien lääkehoidon, lääkelaskennan, pkv-lääkityksen ja rokotuksen teoriakoulutukset ja tenttiosuudet. Esihenkilöt valvovat lääkehoidon kokeen suorittamisen ja sairaanhoitajat ottavat osaamisen näytöt vastaan. Yksikön vastuulääkäri allekirjoittaa sairaanhoitajien, lähihoitajien ja opiskelijoiden lääkeluvat. Lääkelupia tehdään kaksi alkuperäistä kappaletta, joista toinen annetaan työntekijälle näyttöliitteellä ja toinen, johon on liitetty tenttitodistukset, säilytetään ryhmäkodissa.

7.1.2. Apteekkipalveluiden toteuttaminen

Pentin tuvan apteekkipalvelut tuottaa Itäkeskuksessa sijaitseva apteekki Medena. Apteekin vastuulla on lääkkeisiin liittyvä neuvonta ja rinnakkaislääkevalmisteiden tarjoaminen asiakkaille. Apteekki toimittaa tilatut lääkkeet kaksi kertaa viikossa ja hävittää tarpeettomat tai vanhentuneet lääkkeet, sekä ilmoittaa uusittavista resepteistä ryhmäkotiin.

7.1.3. Lääkehoidon haitta ja vaaratapahtumat

Helykodeilla on käytössä Riskipulssi haitta ja vaaratapahtumien raportointiin. Riskipulssin käyttöä käsitelty enemmän 4.1 ja 4.2 kappaleissa.

7.3. Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Toimintakyky tarkoittaa ihmisen fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia edellytyksiä selviytyä hänelle itselleen merkityksellisistä ja välttämättömistä jokapäiväisen elämän toimintoista siinä ympäristössä, jossa elää. Toimintakyvyllä on monta ulottuvuutta: fyysinen, psyykinen, kognitiivinen ja sosiaalinen toimintakyky.

Kuntouttavaa hoitotyötä toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä päivittäisessä hoitotyössä. Fysioterapeutti arvioi palvelutalon asukkaiden toimintakykyä ja liikkumista, arvioi apuvälineiden tarvetta, ohjaa asiakasta/omaisia niiden hankinnassa ja opastaa niiden käytössä. Helykodin fysioterapeutti on kerran viikossa kussakin yksikössä. Ryhmäkodeissa kullekin asiakkaalle laaditaan yksilöllinen fysioterapiasuunnitelma fysioterapian toteuttamiseen ja/ tai yksilöllinen kotivoimisteluohjelman toteutettavaksi yhdessä hoitajien kanssa. Fysioterapeutti arvioi apuvälineiden tarvetta ja ohjaa omaisia niiden lainaamisessa. Tuolijumppa järjestetään ryhmäkodeissa kerran viikossa.

7.4. Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö

Yksiköiden palvelujohtajat vastaavat laitehallinnasta ja uudet laitteet hankitaan eri tuottajilta. Laitteiden käytön perehdyttämisen vastuu on perehdyttävällä hoitajalla. Huollot tilataan laitekohtaisesti tilanteen mukaan. Laiterikosta tehdään Riskipulssi ilmoitus.

Apuvälineet lainataan asukkaille Helsingin kaupungin apuvälinelainaamosta. Apuvälinelainaanamoon varataan aika asiointiin, missä fysioterapeutti arvioi apuvälineen tarpeen. Apuväline lainataan asiakkaalle henkilökohtaisesti apuväline tarpeen arvioinnin jälkeen. Asiakkaan toivotaan olevan henkilökohtaisesti mukana apuvälinekäynnillä, (esimerkiksi pyörätuolin lainaaminen; paikan päällä sovitetään oikean kokoinen pyörätuoli).

Apuvälinelainaamosta saa lainaan perustason apuvälineitä, kuten kävelykepit, rollaattorit, wc pöntön korotukset, vuoteeseen nousutuet. Erityistason apuvälineiden tarve ja mahdollinen hankinta arvioidaan apuvälineyksikössä. Apuväline lainataan lyhyt tai pitkäaikaiseen lainaan. Apuväline tarpeen päätyttyä väline palautetaan takaisin apuvälineyksikköön ja laina poistetaan asiakkaan lainatiedoista.

Pentin tuvassa laitteista ja tarvikkeista vastaavat henkilöt:

Lääkinnälliset laitteet: palvelujohtaja Jaana Juutinen

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet: fysioterapeutti Sirpa Tikka

7.5. Tartuntatautiin ja infektioiden ennaltaehkäisy sekä hygieniakäytännöt

Helykotien yksiköissä rokotukset hoidetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ohjeiden mukaisesti. Rokotukset tilataan HUS-apteekista. Asiakkaiden rokotuksista vastaa sairaanhoitaja, joka on suorittanut tarvittavan rokotuskoulutuksen ja näytöt. Yksikön hygienia- ja suojarustekäytännöt toteutetaan Helsingin kaupungin ohjeiden mukaisesti. Perehdytyksessä varmistetaan, että uudet työntekijät ymmärtävät ja osaavat soveltaa näitä käytäntöjä. Tarvittaessa konsultoidaan Helsingin kaupungin asiantuntijoita tartuntatautiin ja infektioiden ennaltaehkäisyssä ja hygieniakäytännöissä.

Joka yksikössä on hygieniavastaava ja teemme yhteistyötä Helsingin kaupungin hygienia- asiantuntijan kanssa. Hygieniavastaavat osallistuvat Helsingin kaupungin koulutuksiin. Hygieniavastaava ohjaa ja kouluttaa muita työntekijöitä. Hän myös perehdyttää uudet työntekijät yksikön hygieniakäytäntöihin. Vastaava seuraa hygieniatuotteiden kulutusta ja huolehtii, että lääkehoitotilat ja työvälineet puhdistetaan säännöllisin välein.

Helsingin kaupunki käy tekemässä hygienia- auditoinnin vuosittain ja auditointiraportin tulosten mukaan yksiköt tekevät tarvittavat korjaukset ja muutokset. Helsingin kaupungin hygieniakouluttaja kouluttaa henkilökuntaa pyydettyä. Helykotien yksiköiden käytössä on hygienia ohjeet ja hygieniakäytänteet kuuluvat perehdytysuunnitelmaan. Helykodeilla noudatetaan perus hygieniakäytänteitä, hyvää käsihygieniaa, eikä käytetä kynsilakkaa, sormuksia, rannekelloja, koruja tai pitkiä hihoja.

Henkilökunnan rokotussuojan tulee olla tartuntatautilain (1227/2016) 48§ mukainen. Esihenkilön vastuulla on huolehtia, että työntekijällä on vaadittavat rokotukset. Henkilökunta saa rokotukset omalta terveysasemalta. Opiskelijoiden rokotussuojasta huolehtii opiskelijahuolto. Asiakkaiden suojaamiseksi tartuntatautilaki (1227/2016) 55§ velvoittaa työnantajan tarkastamaan työntekijältä mahdollisen tuberkuloosin riskin. Helykodeilla esihenkilö vastaa riittävän suojan toteutumisesta. Enemmän henkilökunnan rokotussuojasta kappaleessa 8.3.

7.6. Ravitsemus

Asiakkaiden ravitsemuksessa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan julkaisemia suosituksia ja niihin perustuvia oppaita huomioiden yksilölliset tarpeet. Asiakkaiden riittävä ravinto ja nesteen saanti sekä ravitsemuksen taso ovat tärkeitä ja niitä tulee seurata ja arvioida. Hyvä ravitsemus on toimintakyvyn edellytys, joka turvaa päivittäisen elämän sujumisen ja parantaa elämänlaatua. Ryhmäkodeissa seurataan ruoan laatua, mitataan lämpötilat ennen ruoan jakoa ja viimeisen annoksen jaon yhteydessä ja tulokset merkitään ylös kerran viikossa.

Asiakkaiden ravitsemustilaa ja siinä tapahtuvia muutoksia arvioidaan säännöllisesti seuraamalla painoa vähintään kerran kuukaudessa, painon muutosta, painoindeksiä (BMI) sekä hyödyntämällä MNA- (Mini Nutritional Assessment) ja RAI-arviointitietoja. Yksiköissä on ravitsemusvastaavat, jotka osallistuvat säännöllisiin

yhteistyötapaamisiin ruokapalvelujen tuottajan kanssa. Yhteistyötapaamisissa arvioidaan palvelun laadun sisältöä ja toteutumista sekä sovitaan käytänteistä.

Asiakkaan hoitotyön suunnitelmaan kirjataan yksilöllisesti asiakkaan ravitsemukseen vaikuttavat tekijät, kuten asiakkaan toimintakyky, ravitsemustila, tarvittavat tukitoimet, kuten apuvälineet tai ruokailussa avustamisen tarve sekä suunterveys ja -hoito. Suunnitelmaan kirjataan ravitsemushoidon nykytila, tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi. Suunnitelma arvioidaan asiakkaan ravitsemuksen tarpeiden muuttuessa ja hoitosuunnitelman arvioinnissa.

Ruokapalvelun tuottajana Helykodeilla toimii Delicatessen, joka vastaa aterioiden laadusta sopimuksen mukaisella tavalla ja oman toimintansa riskienhallinnasta omassa omavalvontasuunnitelmassaan. Keittiöhenkilökunta suorittaa ruokien lämpöseurantaa omavalvontasuunnitelman mukaisesti. Ruokapalveluiden tuottajilta on saatavissa tietoa aterioiden ravintosisällöistä ja toimitetuista erityisruokavaliosta. Palveluntuottaja seuraa ruokapalvelujen ravitsemuslaatua ruokalistakierron mukaisilla ravintosisältölaskelmissa.

Pentin tuvassa asiakas maksaa asiakasmaksunsa yhteydessä täysihoidosta. Asiakkaat maksavat pääsääntöisesti itse täydennys- ja lisäravintovalmisteet. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakkaan asiakasmaksua määritettäessä nämä kulut voidaan huomioida erityisenä vähennyksenä. Kulujen huomioiminen edellyttää, että hakemukseen on liitetty terveydenhuollon ammattilaisen selvitys tai lausunto. Pentin tuvan asukkaat voivat syödä ryhmäkodissa tai ravintolassa.

Pentin tuvan ruokailuajat ovat:

Aamiainen klo 8:00-10:00

Lounas klo 12:00

Päiväkahvi klo 15:00

Päivällinen klo 17:00

Iltapala klo 19:00

8 Henkilöstöjohtaminen ja turvallisen työnteon edellytykset

8.1. Henkilöstön määrä, rakenne ja ammattien harjoittamisen edellytykset ja valvonta

Toimintayksikössä on monipuolinen ja yksikön asiakstarpeita vastaava henkilöstö. Henkilöstömitoitusta suunniteltaessa ja arvioitaessa otetaan huomioon asiakkaiden toimintakyky ja avun tarve, palvelurakenne, palvelujen tuottaminen ja saatavuus sekä henkilöstöön ja työn organisointiin liittyvät tekijät.

Terveydenhuollon ammattien harjoittamisen vaatimukset on säädetty terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994). Terveydenhuollon ammateissa toimiminen edellyttää koulutuksen ja Valviran laillistuksen tai rekisteröinnin lisäksi riittäviä ammattitaitoja- ja -tietoja, sekä sitä, että henkilö kykenee terveydentilansa ja toimintakykynsä puolesta toimimaan ammatissaan.

Sosiaalihuollon ammattien harjoittamisesta säädetään laissa sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015). Sosiaalipalveluja tuottavissa yksiköissä esihenkilö vastaa siitä, että toiminnassa (työvuoroissa) on tarvittava

määrä sosiaalihuollon ammattihenkilöitä. Tarvittava henkilöstömäärä riippuu asiakkaiden avun tarpeesta, määrästä ja toimintaympäristöstä.

Ohjeistuksen mukaan työnantaja tarkistaa ennen päätöstä palvelukseen ottamisesta, että palkattavalla henkilöllä on tutkinnon lisäksi myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston Valviran rekisteröinti. Helykodit ry edellyttää, että sekä laillistetut että nimikesuojatut ammattihenkilöt on merkitty Valviran rekisteriin. Myös Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi vaatii ostopalvelujen hankkimista koskevissa tarjouspyynnöissään Helykoteja tarkistamaan ko. asiat palkattavalta työntekijältä. Omavalvontaan sisältyy myös valvontalain 28 §:ssä säädetty palveluntuottajan velvollisuus tarkistaa työntekijöiden rikosrekisteriote iäkkäiden henkilöiden sosiaali- ja terveyspalveluissa. Ulkomaalaislakiin 301/2004 perustuen Helykodeilla on oma ohjeistus ulkomaalaisten palkkaamiseen.

Helykodit ry:n toiminnassa huomioidaan, että henkilöstömitoitus vastaa asiakkaiden palvelujen tarvetta ja THL:n ohjeistusta mitoituksesta. Annin kammarissa toteutuneen henkilöstömitoituksen on oltava 1.4.2023 alkaen vähintään 0,65 työntekijää asiakasta kohden. Sama sääntö koskee kaikkia ympärivuorokautista palvelua antavia toimintayksiköitä, joissa hoidetaan muistisairaita asiakkaita, ja joilla on yhteiset toimitilat, oma työvuorosunnittelu ja joka toimii yhden esihenkilön alaisuudessa.

Helykotien henkilöstön määrä ja rakenne	
Nimike	Määrä
Toiminnanjohtaja	1
Taluspäällikkö	1
Asiakasneuvoja	1
Palvelujohtaja	4
Vastaava sairaanhoitaja	2
Sairaanhoitaja	2
Lähihoitaja	35
Hoiva-avustaja	3
Hoito-apulainen	2
Fysioterapeutti	1
Oppisopimus opiskelija	2
Yhteensä	54

Taulukko 1. Helykotien henkilöstön määrä

Pentin tuvan henkilöstön määrä ja rakenne	
Nimike	Määrä
Palvelujohtaja	0,5
Vastaava sairaanhoitaja	0,75
Sairaanhoitaja	0
Lähihoitaja	9
Hoiva-avustaja	0
Fysioterapeutti	0,2
Oppisopimusopiskelija, lähihoitaja	1
Yhteensä	11,45

Taulukko 2. Pentin tuvan henkilöstön määrä

8.2. Rekrytointi

Henkilöstösuunnittelua tehdään ennakoivasti muutamaksi vuodeksi eteenpäin riittävän ja osaavan henkilöstön turvaamiseksi. Henkilöstötarvetta ja tämän toteutumista seurataan strategisilla seurantamittareilla. Suunnitelmat toimeenpannaan vuositasona talousarviossa ja siihen perustuvassa toimintasuunnitelmassa.

Helykodat ry:n henkilöstön rekrytointi perustuu tehtäviä koskeviin ohjeisiin, toimintasuunnitelmaan, tulosbudjettiin sekä henkilökunnan palvelukseen ottamista koskeviin ohjeisiin.

Työvoiman muutostarpeet esitetään seuraavan vuoden talousarvioesityksessä. Helykodeilla on ammattihenkilöille määritelty kelpoisuusvaatimukset, jotka ilmoitetaan aina työpaikkailmoituksessa. Työntekijöiden soveltuvuus ja luotettavuus työtehtäviin arvioidaan rekrytointitilanteessa. Opiskelijoiden toimimisesta sijaisina ja palkkaamisesta on omat ohjeensa.

Hoidettaessa ikäihmisiä rekrytoitujen työntekijöiden perehdyttäminen työtehtäviin on erityisen tärkeää asiakkaiden hyvän ja turvallisen hoidon sekä arvokkaan elämän mahdollistamiseksi. Hyvällä perehtymisellä ja perehdytyksellä voidaan myös edesauttaa työyhteisöjen hyvinvointia ja henkilökunnan sitoutumista työhönsä ja työpaikkaansa. Perehtymisen suunnittelu alkaa jo rekrytointivaiheessa. Hänelle nimetään oma perehdyttäjä, joka yhdessä esihenkilön kanssa suunnittelee perehtymisen kunkin yksikön oman kirjallisen perehtymisprosessin mukaisesti.

Palvelujohtajat tarkastelevat jatkuvasti lakisääteisen henkilöstömitoituksen toteutumista suunnitellessaan työvuoroja sekä päivittäisessä johtamistyössä. Ennakoimalla mahdollisuuksien mukaan tulevia

rekryointitarpeita pyritään varmistamaan, että käytössä on kaikkina aikoina riittävä määrä osaavaa ja asiantuntevaa henkilöstöä. Toteutuneita henkilöstömitoituksia seurataan ja esimerkiksi yön aikaista hoitajamitoitusta tarkastellaan säännöllisesti yötyöpalaverissa henkilökunnan kanssa yhdessä, arvioiden yöaikaisia asukaskäyntejä, hälytyksiä, teknologisten ratkaisujen tarpeita sekä henkilökunnan näkemyksiä. Tarvittaessa toteutuva henkilöstömitoitus ja asukastyön laatu varmistetaan tilapäisen työvoiman tai oman henkilökunnan tekemien lisä- ja ylityötuntien avulla.

Helykodit ry:llä toimii rekryointikoordinaattori, joka vastaa rekryointiprosessista suunnitelman mukaisesti. Rekryointikoordinaattori toimii yhteistyössä palvelujohtajien kanssa ja tukee rekryointiprosessin etenemistä. Lisäksi rekryointikoordinaattori osallistuu rekryointitapahtumiin.

Pentin tuvassa uusille työntekijöille nimetään perehdyttäjä, mutta koko tiimi osallistuu perehdyttämiseen. Työntekijät perehdytetään tehtäväänsä työvuorojen aikana, ja työtehtävien lomassa, käyttäen apuna yksikkökohtaisia perehdytysmateriaaleja ja perehdyttäjän muistilistaa. Työntekijällä on vastuu omasta perehtymisestään, mutta hänelle varataan aikaa perehtyä tehtäviin ja työtapoihin sekä ohjeistuksiin.

8.3. Henkilöstön rokotukset sekä työntekijä terveydentilan selvitys tuberkuloositartunnasta

Tartuntatautilaki suojaa potilaita ja asiakkaita määritellyiltä tartuntataudeilta ja näin ollen lisää potilasturvallisuutta. Tartuntatautilain (1227/2016) 48 § sisältää 1.3.2018 voimaan tulleen velvoitteen työntekijän ja työharjoittelussa olevan opiskelijan rokotussuojasta. Rokotussuoja tulee olla henkilöillä, jotka työskentelevät pääsääntöisesti ja toistuvasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden asiakas- ja potilastiloissa sekä sairaan- ja potilaskuljetuksessa.

Tartuntatautilakiin liittyvä ohje käsitellään säännöllisesti johtoryhmässä ja työpaikkakokouksissa niiden työntekijöiden kanssa, joita rokotusvelvoite koskee. Palvelujohtajien tulee kerätä tartuntatautilain mukaiset henkilöstön rokotussuojatiedot ja säilyttää ne rokotuksen voimassaoloajan lukitussa kaapissa tai sähköisesti salasanan takana.

Mikäli työntekijä ei anna selvitystä tai ei halua ottaa rokotteita, ohjaa palvelujohtaja hänet ottamaan yhteyttä omaan työterveyshoitajaan. Vastaavasti opiskelija ohjataan opiskeluterveydenhuoltoon ja työ- ja oppisopimussuhteessa olevat tai koulutusopimuksella opiskelevat henkilöt omalle terveysasemalle.

1.3.2017 voimaan astuneen tartuntatautilain (1227/2016) 55§ velvoittaa potilaiden tai asiakkaiden suojaamiseksi työnantajaa vaatimaan tietyissä tehtävissä toimivalta työntekijältä luotettava selvitys siitä, ettei tämä sairasta hengityselinten tuberkuloosia. Selvitys on vaadittava myös harjoittelijoilta ja muilta vastaavilta henkilöiltä, jotka toimivat työpaikalla ilman palvelussuhdetta. Ilman edellä mainittua selvitystä työntekijä ei saa toimia sosiaalihuollon tai terveydenhuollon toimintayksiköissä. Työterveystarkastukset kohdistetaan sosiaalihuollon tai terveydenhuollon toimintayksiköissä hoitotehtävissä toimiviin työntekijöihin. Lisäohjeistus löytyy THL julkaisusta ”Työntekijälle tehtävät terveydentilan selvitykset tuberkuloositartuntojen torjumiseksi”.

9 Toimitilat ja tukipalvelut

9.1. Toimitilat

Yhdessä käyttäjien kanssa huolehditaan tilojen terveellisyydestä, turvallisuudesta, toimivuudesta ja kunnon pitkäaikaisesta säilymisestä.

Toimipaikan nimi: Kontulan Helykoti, Pentin tupa

Osoite: Porttikuja 8 C, 00940 Helsinki

Korttelinumero: 47007

Kohteen tontti: 4

Kohteen rakennusten kerrosala: 3704 m²

Kohteen rakennusten kerrosluku: 2–4

Pentin tupa sijaitsee toimipaikan 2. kerroksessa, C-rapussa. Pentin tuvan asukkailla on yhden hengen huoneet, paitsi yksi huoneista on ns. pariskuntahuone. Kaikissa huoneissa on kylpyhuoneet. Yhteisinä tiloina ovat ruokailu-, oleskelu- ja keittiötilat, lasitettu parveke, parvekkeesta lasiseinällä erotettu asukkaiden ”tupakkahuone”, henkilöstötilat, sauna, ja kodinhoitotilat sekä ravintola.

Asukkailla on mahdollisuus ulkoilla parvekkeella tai kiinteistön yhteisellä pihalla. Toimitilat sijaitsevat lähellä Kontulan ostoskeskusta ja monipuolisten liikenneyhteyksien varrella.

9.2. Tukipalvelut

9.1.1. Kuljetukset

Kotihoidon ja ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaat tilaavat ja maksavat itse kiireettömät kuljetukset. Julkiseen ja yksityiseen terveydenhuoltoon voi tilata Kela-taksin ja kiireetöntä ambulanssia vaativat kuljetukset tilataan yksityisiltä palveluntuottajilta. Akuutissa hätätilanteessa soitetään aina 112.

9.2.2 Siivous- ja pyykkihuoltojärjestelyt

Pentin tuvassa ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakas hankkii omat käyttövaatteensa. Asiakkaan käyttövaatteet huolletaan henkilökunnan toimesta. Asiakkaan arkojen tekstiilien ym. erityishuoltoa tarvitsevien vaatteiden huollosta ja kustannuksista vastaa asiakas/ omainen tai edunvalvoja. Asukkaiden vaatteet tulee ohjeen mukaan olla sellaisia, jotka kestävät 60 asteen pesulämpötilan. Jos asukkailla on hienopyykinä (30–40 asteessa pestäviä), ohjataan ensisijaisesti omaisia pesemään ko. pyykin kotonaan. Jokaisen asukkaan pyykin pestään erillään muiden pyykin kanssa. Pestävää pyykinä käsitellään suojakäsinein ja tarvittaessa käytetään myös suojaesiliinaa. Pesukoneiden tiivisterenkaat desinfioidaan aina koneen täyttämisen jälkeen käytössä olevalla pintadesinfektioaineella. Linavaatehuolto Pentin tuvassa ostetaan Lindström Oy:ltä.

Helykodit ry:n siivouspalveluista vastaa Pikkunoita Oy. Henkilökunta vastaa päivittäisestä yhteistyöstä siivouspalvelun tuottajan kanssa. Siivousyhdyskunta, toiminnanjohtaja ja siivouspalvelun tuottaja valvovat

yhteistyössä siivouksen laatua, sopimuksen toteutumista sekä kehittämistyötä. Ryhmäkodin huoneet siivotaan pääsääntöisesti viikon välein siivoustyön palvelukuvauksen ja ohjeistuksen mukaisesti. Ikkunoiden pesu suoritetaan kerran vuodessa.

9.3. Terveysturvallisuuden mukainen omavalvonta

Kontulan, Myllypuron ja Yläkivientien isännöitsijä Ari Muhonen. Kettutien kiinteistön isännöinnistä vastaa Kiinteistöharmonia Oy. Kiinteistöhuollosta vastaa ympärivuorokautisesti PHM Kiinteistöhuolto.

Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelman mukainen tarkastus on tehty Pentin tuvassa 17.10.2023. Tarkastuksen perusteella ympäristöpalvelut arvioivat olosuhteiden olevan sellaiset, ettei niistä aiheudu terveysturvallisuuden 1 §:n tarkoittamaa terveyshaittaa tiloissa oleskeleville, eikä terveysturvallisuusviranomaisen jatkotoimenpiteille ollut tarvetta.

9.4. Ympäristötyö

Jätelain (646/2011) mukaan kaikessa toiminnassa on ensisijaisesti vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Syntyvä jäte ohjataan uudelleenkäyttöön, toissijaisesti kierrätykseen materiaalina tai lopulta hyödynnettäväksi energiana. Toimijoiden tulee tunnistaa, lajitella ja varastoida jätteet oikein ja toimittaa ne asianmukaiseen vastaanottoonpaikkaan.

Tavallisten yhdyskuntajätteiden (biojäte, kartonki, pahvi, lasi, metalli, keräys- ja toimistopaperi, pakkausmuovi, sekajäte) jätehuolto kuuluu kiinteistölle. Erityisjätteiden (lääkejäte, pistävä ja viiltävä jäte, biologinen jäte, sairaalalasi, vaarallinen jäte, sähkö- ja elektroniikkaromu, tietosuojamateriaali) jätehuollon järjestäminen kuuluu Helykodeille sopimusten puitteissa. Lääkejätteiden käsittely ja hävittäminen kuvataan lääkehoitosuunnitelmassa.

Pentin tuvassa on erilliset jätteenlajitteluastiat eri jätteiden lajittelua varten. Henkilökuntaa ohjeistetaan ja koulutetaan jätteenlajittelusta päivittäisen työn yhteydessä sekä tiimipalaverissa.

9.5. Teknologiset ratkaisut

Henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehditaan erilaisilla hälytys- ja kutsulaitteilla. Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja yhteisöllisessä asumisessa tiloissa on hoitajakutsujärjestelmä, palohälytys- tai palovaroitinjärjestelmä ja joissain yksiköissä sprinklerijärjestelmä. Yhteisöllisessä asumisessa teknologisten apuvälineiden tarve arvioidaan asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaa tehtäessä. Yhteisöllisen asumisen asiakkaat voivat hankkia itse kotiinsa turvallisuutta parantavia laitteita.

Palvelukeskus Helsinki tuottaa ja kehittää itsenäisen kotona asumisen tukemiseksi teknisiä tukipalveluja osalle kotihoidon asiakkaita. Palveluihin sisältyy Palvelukeskus Helsingin asiakaspalvelukeskuksessa tuotettava turvapuhelinpalvelu: hälytysten vastaanotto, hoidontarpeen arviointi, auttamiskäynnit, laiteasennukset ja huoltotoimenpiteet sekä neuvonta.

Pentin tuvassa on käytössä Tunstall-hoitajakutsujärjestelmä, johon on liitetty teknisiä valvontalaitteita, esim. dementiahälyjä ja ovihälyjä. Valvontalaitteet antavat hälytyksen hoitajien puhelimiin. Hoitajilla on käytössä myös henkilöhälyttimet yöaikaan. Annin kammari on myös varustettu automaattisella paloilmoinlaitteistolla.

10 Asiakas- ja potilastietojen käsittely

10.1. Asiakas- ja potilastietojen käsittely

Helykodit ry kerää henkilötietoja eri rekistereihin tietojen käyttötarkoitusten mukaan. Helykodeissa käsitellään asiakas- ja potilastietoja rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi eli terveyden- ja sosiaalihuollon järjestämiseksi. Erityisiä henkilöryhmiä koskevinä tietoina käsitellään terveys- ja sosiaalihuoltoa koskevia tietoja. Käsittely on luvallista EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 momentin h-kohdan perusteella, jonka mukaan tietojen käsittely on luvallista silloin, kun se on tarpeen terveys- ja sosiaalihuollossa.

Henkilörekistereistä on laadittu rekisteriselosteet, joista näkee kunkin rekisterin tietojen käsittelyn tarkoitukset ja muuta tarpeellista tietoa, kuten kuka on rekisterinpitäjä ja kuka on rekisterin yhteyshenkilö. Rekisteriselosteet ovat Helykodit ry:n verkkosivuilla ja selosteet ovat saatavissa myös yksiköistä. Rekisteröidyt eli potilaat ja asiakkaat voivat käyttää rekisteröidyn oikeuksiaan (mm. oikeus tarkastaa omat tietonsa).

EU:n yleinen tietosuoja-asetuksen 37 artikla edellyttää tietosuojavastaavan nimittämistä, kun henkilötietoja käsitellään laajamittaisesti. Tietosuojavastaava neuvoo ja ohjeistaa tietosuojalainsäädännön mukaisista velvollisuuksista, seuraa, että tietosuojalainsäädöksiä noudatetaan ja tekee tähän liittyviä tarkastuksia. Lisäksi hän tekee yhteistyötä tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa ja toimii sen yhteyspisteenä käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä.

Helykodit ry:n tietosuojan ja tietoturvan vastuuhenkilönä toimii palvelujohtaja Lassi Uusi-Seppä.

10.2. Tietosuoja-asetusten mukaisen osoitusvelvollisuuden toteuttaminen

Helykodit ry:n toiminnalla on henkilörekisteri ja rekisteröityjä informoidaan tietosuoja selosteella. Jos palvelua toteutetaan yhdessä terveydenhuollon kanssa, on lääketieteellinen hoito terveyden- ja sairaanhoito terveydenhuoltoa. Henkilötietojen käsittelystä terveydenhuollossa informoidaan asiakkaita potilasrekisterin tietosuoja selosteella.

10.3. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Lassi Uusi-Seppä
lassi.uusi-seppa@helykodit.fi
0504620016

11 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Yksikkökohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Riskinhallinnan prosessissa käsitellään tietoon tulleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuuden mukaan suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

Helykodit Ry:ssä toimintaa kehitetään strategian tavoitteiden suuntaisesti ja kehittämistyö on kuvattu toimintasuunnitelmassa. Kehittämistyö liittyy erityisesti johtamisen kehittämiseen, henkilöstön osaamisen varmistamiseen ja hyvinvointiin, turvalliseen ja laadukkaaseen hoitoon sekä toimiviin yhteistyöprosesseihin tukipalveluiden kanssa.

12 Seuranta, päivitys ja raportointi

Helykotien omavalvontaohjelmaa ja yksiköiden omavalvontasuunnitelmia päivitetään vuosittain. Päivityksen yhteydessä laaditaan yhteenveto suunnitelman toteutumisesta ja sen perusteella asetetaan uusia tavoitteita. Omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan itsearviointitaulukon mukaisesti (Liite 1.). Taulukossa on kuukausittain, neljännes- ja puolivuositain sekä vuosittain seurattavia kokonaisuuksia.

Suunnitelman hyväksyntä

Tämä suunnitelma on päivitetty ja hyväksytty

Helsingissä 15.7. 2024.

Lisa Honkavaara, Toiminnanjohtaja

Helykodit ry

Jaana Juutinen, palvelujohtaja

Annin kammari ja Pentin tupa